

CURRICULUM-UL EDUCAȚIEI INTERCULTURALE

Prof. înv. primar Treșină Daniela,
Școala Gimnazială „George Enescu”, Năvodari

Percepute ca anumite sisteme structurate de cunoștințe, capacități, de îndemnări și valori dobândite, formate și probate prin învățare, competențele permit identificarea și rezolvarea unor probleme specifice domeniilor de studiu în contexte variate de viață. Iată de ce schimbarea accentului în construcția curriculară școlară de pe obiective pe competențe este pe deplin justificată, pentru că acest tip de proiectare vizează, în principal, achizițiile finale sesizabile ale învățării, care, valorificate la modul acționat și racordat la așteptările societății, formează certe trăsături de personalitate.

Într-un asemenea cadru pedagogic, curriculum la educația interculturală reprezintă un concept integrator al disciplinei redimensionat pe un parcurs didactic modern și sistematic. Dacă primim forma educațională a elevului din ciclul primar cu anumite competențe formate, ne dăm seama că acest curs gimnazial intercultural îi va dezvolta competențele de ași schimba atitudinea/comportamentul și cunoștințele la interacțiunea cu persoane care aparțin altor culturi. Capacitatea de a manifesta flexibilitate, deschidere și o atitudine pozitivă față de diferite persoane de diferite culturi. Capacitatea de a-ți revizui credințele și valorile din perspectiva altor culturi etc.

Prezentul curriculum este justificat din perspectiva următoarelor aspecte:

- pregătirea tinerilor pentru deschidere spre dimensiunea interculturală a existenței lor;
- formarea tinerilor ca persoane capabile să aprecieze diferite culturi care conviețuiesc într-o societate interculturală, să respecte și să valorizeze pozitiv diferențele culturale;
- dezvoltarea capacității elevilor de a comunica, de a coopera și de a interacționa cu persoane care aparțin diferitelor culturi, de a recunoaște diversitatea în diferitele ei forme;
- dezvoltarea deprinderilor de participare a tinerilor la îmbogățirea vieții comunitare, prin schimbul de elemente identitare, prin dialog și implicare socială;
- promovarea activă a valorilor sociale și individuale (respect, solidaritate, cooperare, echitate, toleranță, onestitate, onoare, responsabilitate, spirit civic etc.), pentru evitarea formării unor reprezentări eronate a diferențelor dintre etnii, rase, culturi, genuri, confesiuni, categorii sociale, grupuri profesionale etc.

Documentul este orientat spre idealul educațional al modernității, fiind întemeiat pe principiile pedagogice de bază ale învățământului postmodern și ale didacticii active, ce vizează demersul complex predare - învățare – evaluare din perspectiva formării unui sistem pertinent de competențe menite să asigure interesele și nevoile educaționale ale elevilor, în scopul dezvoltării personalității umane, culturale și a inserției lor active și firești în viața profesională și socială.

Beneficiarii curriculumului pentru educație interculturală vor fi în primul rând, cadrele didactice pentru care acest document va servi ca reper în proiectarea și realizarea unui parcurs didactic eficient și bineînțeles, autorii de manuale/ materiale didactice auxiliare.

Contribuția disciplinei *Educație interculturală* la formarea și dezvoltarea competențelor-cheie europene este nuanțată și diversificată, incluzând atât contribuția directă (prin susținerea formării și dezvoltării anumitor competențe-cheie), cât și contribuția indirectă/sensibilizarea cu privire la alte competențe-cheie. Disciplina

Educație interculturală contribuie la formarea progresivă a competențelor-cheie pentru educația pe parcursul întregii vieți, recomandate de Parlamentul și Consiliul Uniunii Europene, îndeosebi în ceea ce privește următoarele domenii de competențe-cheie:

- *Competențe sociale și civice
- *Spirit de inițiativă și antreprenoriat
- *Sensibilizare și exprimare culturală

*Comunicare în limba maternă

*A învăța să înveți

Programa școlară pentru *Educație interculturală* are următoarele finalități:

- învățarea despre societatea multiculturală și despre societatea interculturală (reflectată în cunoștințe care presupun atât raportarea persoanei la propriile repere culturale, cât și raportarea la alte experiențe spirituale etc.);
- învățarea pentru societatea interculturală (reflectată în competențe, în reflecția critică asupra semnificației interculturalității, în acceptarea și în respectarea diferențelor etc.);
- învățarea prin intermediul experimentării diferenței și a alterității (reflectată în valorile promovate, în atitudini și în comportamente).

În acest fel, esența învățării interculturalității este reprezentată de atitudini și de comportamente care vizează componenta etică a personalității elevilor și manifestarea acesteia în relațiile interumane.

Pornind de la ideea că un demers de proiectare curriculară trebuie să acorde conceptului de competență semnificația unui „organizator” în relație cu care sunt stabilite finalitățile învățării, sunt selectate conținuturile specifice și sunt organizate strategiile de predare-învățare - evaluare, actual programă școlară a urmărit valorizarea cadrului european al competențelor-cheie la următoarele niveluri: formularea competențelor generale și selectarea seturilor de valori și atitudini; organizarea elementelor de conținut și corelarea acestora cu competențele specifice; elaborarea sugestiilor metodologice.

Bibliografie:

- I. Teodor COZMA (coord.), *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea*, Editura Polirom, Iași, 2001
- II. Constantin CUCOȘ, *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*, Editura Polirom, Iași, 2000